

Yıldırım Bâyezid'in oğullarından biri olan ve saltanat iddiasında bulunduğu için tarihlerde **Düzme Mustafa**

denilen Mustafa Çelebi, Seyh Bedreddin'den sonra devletin ikinci kez sarsılmasına sebep olmuştur. Onun, bu sarsintıda oynadığı rol, Çelebi Sultan Mehmed'in vefatından sonra oğlu II. Murad'i da mesgul edecektir.

Babası ile birlikte Ankara savaşına katılan Mustafa Çelebi (öl. 1422), Hamideli ve Teke sancığı askerlerinin basında bulunuyordu. Ankara savaşından sonra Musa Çelebi ile birlikte kayıp olduğu söylenmiş, Yıldırım Bayezid'in ricası üzerine arattırılarak bulunmuştur. **Kaynakların verdiği bilgiye göre Timur onu Semerkand'a götürmüştü**

. Timur'un ölümü üzerine şehzade Mustafa da diğer hükümdarların oğulları gibi serbest bırakılmıştı. Yorucu ve zahmetli bir yolculuktan sonra Anadolu'ya gelebilen Şehzade Mustafa, Karamanoğlu Ali Bey'e ait Nigde'de bir müddet kaldıktan sonra kardeşi Musa Çelebi gibi İsfendiyar Bey'in yanına gider. Onun tesviki üzerine Eflâk Bey'i Mirçe ile bağlantı kurup o tarafa geçer. Fakat, küçük yaşta vefat ettiğine dair çıkarılan sayıya ve Çelebi Sultan Mehmed'in siyasi tesebbüsü üzerine orada barınamayarak Bizans İmparatoru Manuel'e iltica edip ve ondan yardım ister. Kendi menfaatini gözönünde bulunduran

İmparator, görünüşte Çelebi Mehmed'in dostu idi

. Hatta ona bir evlad gözü ile baktığını bile söyleyerek ona bu yönde teminat vermişti. Fakat bütün bunlar, menfaat karşılığı idi. Gerçekten Manuel, Musa Çelebi'ye karşı, Çelebi Sultan Mehmed'e yardım etmişti. Çünkü o sıralarda Musa Çelebi İstanbul'u kusatma altına almıştı.

Bu defa onun karşısına Yıldırım Bâyezid'in yaşça kendisinden daha büyük olan (bazı kaynaklarda küçük) ve saltanat iddiasında bulunan Mustafa Çelebi'yi çıkarmıştı. Mustafa, Manuel'e Osmanlı ülkesinden daha çok menfaat temin edeceği garantisini veriyordu. Bu sebeple İmparator Manuel bu defa Mustafa'nın tarafını tutmaya başlamıştı. Ulahlar'dan ve iki defa isyan edip iki defa da af edilen Nigbolu Sancak beyi İzmiroğlu Cüneyd Bey'den yardım gören Mustafa Çelebi, Teselya ve Selanik taraflarında faaliyete geçer. Burada faaliyette bulunmalarının sebebi de herhangi bir muvaffakiyetsizlik halinde derhal Selanik kalesine sığınabilmeleri içindi.

Çelebi Sultan Mehmed, Mustafa ve Cüneyd Bey'in gıristikleri hareketleri haber alır almaz derhal harekete geçer. Selanik mintikasında iki ordu karşı karşıya gelir. Yapılan muharebede Çelebi Sultan Mehmed galip geldiyse de Mustafa ve Cüneyd'i yakalayıp ortadan kaldıramaz. Çünkü mağluplar Selanik kalesine sığınmışlardı. Selanik valisi Dimitrios Laskaris Leondarios, bunlara ızzet ve ikramlarda bulunarak onları teselli eder. Talihlerinin değişmiş olmalarından müteessir olmamalarını, cesaretlerini kaybetmemelerini ve Selanik'in Türklere teslimi tehlikesi olsa bile, kendilerini Mehmed'e teslim etmeyeceğini bu bakımdan müsterih olmaları gerektiğini söyler.

Onlar da Dimitrios'un teselli veren bu sözlerinden cesaret alarak rahat bir nefes aldılar.

Selanik valisi Dimitrios'un, kaçakları, koruması altına alması üzerine Çelebi Sultan Mehmed, maiyeti erkanından birisini Selanik valisi Dimitrios Laskaris'e göndererek:

"Bizans imparatoru ile aramızda mevcut olan bozulmaz dostluk ve sevgiyi pek iyi bilirsin. Bu dostluğu bozmaya ve Bizanslılara büyük zararlar yapılmasına sebep olma. Bizimle Bizanslılar arasında nifak ve düşmanlık sokmaya çalışma. Bunun için avlamakta olduğum avı bana teslim et. Bunu yapmayacak olursan, dostluğu bırakarak düşmanlığı ele alacağım. Kısa bir zaman içinde şehri zapt edip halkını esir edeceğim, senin hayatına da son verip düşmanlarımı avucumun içine alacağım. " dedi. Bu açık tehdide karşılık Selanik valisi Dimitrios Leondarios su yumuşak cevabı verir:

"Ey padisah, pekâla bilirsin ki, ben despot değil bir kulum. Yalnız Bizans İmparatorunun kulu değil, aynı zamanda senin de kulunum. Zira sen, onun evladi makamdasın. Tarafından sadır olan bu emrin icrası ve neticeye erdirilmesi size ait bir keyfiyettir. Halbuki benim de vazifem cereyan eden hali imparatoruma haber vermektir. Sunu da biliniz ki, imparatorun himayesine sığınan ve bir atmacanın takip ettiği keklik gibi, hayatını kurtarmak isteyen zât, alelâde Türklerden biri değildir. Haber aldığımıza göre o senin kardeşindir. Zaten alelâde biri olsa dahi yine imparatorun izni olmadıkça onu size veremezdim. Bu sebeplerden dolayı âbidane istirham ediyorum, biraz sabr ediniz. Ben, su dakikada cereyan eden vak'aları imparatora yazıyorum. Bu hususta emir vermek ona aittir. Ben ise verilecek emri ifa edeceğim. " diyerek padisahtan özür diler.

Validen bu şekilde bir cevap alan Çelebi Sultan Mehmed, imparatora müracaat ile Mustafa Çelebi'nin kendisine teslim edilmesini ister. Bu istek karşısında Bizans İmparatoru Manuel, Çelebi Mehmed'e gönderdiği mektubunda:

"Sen benim evladım, ben de baban makamında olmayı kabul ederek ahd ettik. Eger ettiğin yemini tutmak istemiyorsan haksız olanı Allah'ın adaleti cezalandırır. Bana iltica edenleri teslim hakkındaki teklifini yapmak değil, dinlemek bile istemem. Bununla beraber, biz Hıristiyanların itikad ettiğimiz ekanim-i selâse (Hıristiyanlık'taki üçlü ilâh sistemi)'ye yemin ederim ki, hükümdarlığın devam ettikçe ve sen hayatta buldukça mülteci Mustafa ile arkadaşı Cüneyd hapisneden çıkmayacaklardır. Sen bu dünyadan göç ettikten sonra talihleri ne ise o olsun. Eger isin böylece haline razı değilsen istediğin gibi hareket et. " sözleri ile Mustafa ve Cüneyd'in teslim edilmesi teklifini red eder. Bu arada,

Selanik valisinden de Mustafa ile Cüneyd'in kendisine gönderilmesini ister.

Mektuptaki ifadelerden anlasildigina göre İmparator, gerek Sultan Mehmed, gerekse ondan sonra gelecek olan Osmanli hükümdarlarına karşı bunları, **hem bir koz, hem de bir emniyet subabi** olarak kullanmak arzusunu tasimaktadır. O, bu arzusunu açıkça dile getirmese bile "**hükümdarlığın devam ettikçe** ..." demek suretiyle zimnen buna işaret etmektedir.

Sultan Mehmed, daha ileri gitmeyerek imparatorun teklifini kabul eder görünür. Selanik kusatmasını da kaldırarak Edirne'ye döner. İmparator, İstanbul'a getirilen Mustafa ile Cüneyd'i ve maiyetlerindeki otuz üç kişiyi Limni adasına gönderir.

Bu mültecilerin masrafları için Osmanli Devleti, **her sene üç yüz bin akça vermeyi, buna karşılık imparator da Çelebi Mehmed hayatta kaldığı müddetçe Mustafa'yi serbest bırakmamayı** ve Mehmed'in haleflerinin Bizans'a karşı takinacakları tavra göre hareket etmeyi taahhüd ediyorlardı.

Bu hadiselerden sonra Çelebi Mehmed, Mustafa Çelebi'ye yardım edip asker veren Eflâk topraklarına akınlar yaptırmak suretiyle intikamını almış oluyordu.

Çelebi Sultan Mehmed, 1420 yılında İstanbul yolu ile Anadolu'ya geçmek üzere gelir. Bu arada Bizans casusları, padişahın Anadolu'daki işlerini bitirdikten sonra İstanbul'u almak üzere kusatacağı haberini getirmişlerdi. Bu haber üzerine Bizans'ın bazı ileri gelenleri, padişah İstanbul yolu ile Anadolu'ya geçerken yolda yakalanıp tevkif edilmesini imparatora teklif ettiler. Fakat İmparator Manuel, bu teklifi kabul etmez. Bununla beraber bu haber yüzünden ihtiyatî bir tedbir olmak üzere Çelebi Sultan Mehmed'i karşılamak için çocuklarını da göndermez. Ama Bizans ileri gelenlerinden birçoğunu padişahi karşılamak ve hediyeler takdim etmek üzere gönderir. Elçiler, Çelebi Mehmed'i şehir dışında karşılayarak Boğaz kenarında Çifte sütun (Besiktas) denilen yere kadar kendisine refakat ederler. Dolmabahçe ve Tophane sahillerine gelen padişahi, burada üç sıra kürekli kadırgada bulunan imparator bizzat kendisi karşıladı. Padişaha tahsis edilen gemi ile imparatorun gemisi yanyana olmak üzere Üsküdar'a geçtiler. Çelebi Sultan Mehmed, burada karaya çıkarak çadıra iner. Akşam olunca maiyeti ile birlikte İzmit tarafına hareket ederek Bursa'ya gelir.

Sultan İkinci Murad, hükümdarlığının ilk iki yılını iç isyanları bastırmak ve ülke birliğini yeniden tesis etmekle geçirdi. Gerek kendisi gerekse devleti için en büyük tehlike Mustafa Çelebi'nin isyanı idi, Daha önce de temas edildiği gibi Mustafa Çelebi, Bizans İmparatoru'nun sözünden çıkmamak, oğlunu rehine olarak onun yarlına vermek ve Osmanlılar'a ait bazı yerleri Bizans'a terk etme karşılığında İmparatorun adami ile bir antlaşma yapmıştı. Buna karşılık İmparator da İkinci Murad'i değil, onu hükümdar olarak tanıyacaktı. Bu hareketin gerçekleşmesi için de İmparator ona yardım edecekti. İki taraf arasında gerçekleştirilen bu antlaşma gereğince İmparator, Limni adasında sürgün hayatı yasayan Mustafa Çelebi'yi Gelibolu önlerine çıkarıp ona yardım edecekti. Onu, 15 gemiden mütesekkil bir filo ile Gelibolu önlerine çıkaran Leontarius, bu hareketi ile Bizans adına büyük bir başarı sağlamış oluyordu. Mustafa Çelebi, yanında İzmirli Cüneyd Bey ve maiyetine ilaveten bir kısım Rum kuvvetleri de olduğu halde Gelibolu'ya gelir.

Mustafa Çelebi'nin kuvvetleri Gelibolu'ya çıktıkları zaman karşılarında Sultan Murad'ın kuvvetlerini buldular. İki taraf arasında şiddetli muharebeler oldu. Mustafa'nın kuvvetlerine kumanda eden Cüneyd Bey, galib gelince Mustafa kadirgadan inip karaya çıkar. Ama muharebe yeniden devam edip şiddetlenir. Geceyi kadirgada geçiren Mustafa Çelebi, Gelibolu halkının ileri gelenlerini davet ederek kendisinin Yıldırım Bayezid'in oğlu olduğunu, Edirne'ye gitmesi için kendisine yol verilmesini ve hükümdar olarak tanınmasını ister, Gelibolu halkı ve civardakiler, Mustafa Çelebi'ye bey'at ettilerse de Sahmelek komutasındaki kale muhafızları kaleyi teslim etmediklerinden Mustafa Çelebi, İzmirli Cüneyd Bey ile Leontarius'u kale önünde bırakarak Aynaroz taraflarına doğru yürüyüp bazı yerleri ele geçirmişti. Halk, geçtiği yerlerde Mustafa Çelebi'ye iltihak ediyordu. Böylece, gün geçtikçe kuvvetleri de çoğalıp büyüyordu. Bu arada önemli olan mesele Rumeli'de sadece halk tabakasının değil, askerinin, komutanların ve Rumeli Beylerbeyi'nin Mustafa Çelebi'ye iltihak ederek onu hükümdar olarak kabul etmeleri geliyordu. Zaten onun kısa zamanda muvaffak olmasının ve kuvvetlerinin çoğalmasının en önemli âmilî Rumeli bey ve komutanlarının kendisine katılmaları idi.

Mustafa Çelebi'nin, Müslüman kani akitilerek zapt edilmiş olan toprakları Bizans'a terk etmeyi kabul eden bir antlaşma imzaladığı ve devletin birliğini bozacak iddialarla ortaya çıktığı halde Rumeli beylerinin ona iltihak etmesi dikkati çekecek bir noktadır. Bazı tarihçilere göre bunun sebebini henüz on sekiz yaşında bulunan bir delikanlinin yerine, yetişkin bir kimsenin tahta geçmesi arzusu bulunmaktadır. Bununla beraber bu meseleye sadece yaşça küçük veya büyük olma açısından bakmamak gerekir. Bölge halkını etrafına toplamayı basaran Mustafa Çelebi, Vardar Yenicesinden sonra Edirne'yi de ele geçirmek suretiyle Rumeli'ne hakim olacaktı.

Cüneyd Bey'in fikir ve yardımı ile Rumeli'nin "Yayasini" "Müsellem" hale getiren Mustafa Çelebi, her birine elliser akça harçlık tayin ederek yeni bir teşkilat kurmaya muvaffak olur. Bu uygulama, askerinin hosuna gider. Mustafa Çelebi'nin yaptığı tahribat ve kazandığı **başarı haberleri Bursa'ya ulaşınca Sultan Murad'ın huzuru ile Vezir-i Azam ve Beylerbeyi Bâyezid, ikinci**

vezir Çandarlızâde İbrahim, üçüncü vezir Hacı İvaz Pasa'larla Timurtas Pasa'nin Umur, Ali ve Oruç Beyler adındaki üç oğlu bir görüşme yaparlar.

Bu görüşmede İbrahim Pasa ile Hacı İvaz Pasa, hem beylerbeyi olması hem de Rumeli beylerini yakından tanıması sebebiyle Bayezid Pasa'nin Mustafa Çelebi üzerine gönderilmesini teklif ederler. Timurtas Pasa'nin oğulları ise bizzat padişahın gitmesini söylerler. Sultan Murad, ilk iki vezirin teklifi üzere babasının en güçlü vezirlerinden olan Bâyezid Pasa'nin gitmesini uygun görür.

Gelibolu yolu kapalı olduğundan Bâyezid Pasa kis mevsiminde İstanbul Boğazi'ndeki Güzelcehisar (Anadoluhisari)'dan Rumeli yakasına geçer. Yanında büyük bir kuvvet yoktu. Edirne tarafına gidip orada da kuvvet topladı. Mustafa Çelebi'nin Gelibolu'dan çıkıp geldiğini duyunca onu Sazlıdere mevkiinde karşılar. Askeri, Mustafa Çelebi tarafına geçen bu Pasa da sehzadeye iltihaka mecbur olur. Mustafa Çelebi, Timur ile yapılan savasta aldığı yaraları göstererek Bâyezid Pasa'yi kendine bağlayıp vezir tayin etmek istediye de çok geçmeden Evrenos oğulları ve Cüneyd Bey'in de tesviki ile onu Sazlıdere'de öldürtür. Bâyezid Pasa'nin öldürülmesinden sonra bütün askerleri, Mustafa'nin tarafına geçerler. Bundan sonra parlak bir tören ve muzaffer bir eda ile Edirne'ye giren Mustafa Çelebi, burada hükümdarlığını ilân eder. Rumeli'deki bütün şehir ve merkezler, onun hükümlerini tanıdılar.

Mustafa Çelebi, bundan sonra Anadolu'ya geçmek üzere Gelibolu'ya tekrar hareket eder. Artık Rumeli'nin bütün beyleri ve kuvvetleri onunla beraberdirler. Mustafa Çelebi'nin Sazlıdere basansini haber alan Gelibolu muhafızı, kaleyi Dimitrius Leontarius'a teslim etmek zorunda kalır. Dimitrius, buraya asker ve mühimmat koymaya hazırlanırken, İzmirli Cüneyd Bey yetişerek buna mani olur. Bunun üzerine Mustafa Çelebi'ye bas vuran Dimitrius'a, Mustafa Çelebi, Gelibolu'yu İmparatora teslim edeceğine dair verdiği sözü unutmadığını, ancak böyle bir harekette bulunmasının Müslüman halk arasında büyük bir infiale sebep olacağını bu yüzden halkın kendi padişahlığını tanımayacağını söyler. Bunun üzerine İstanbul'a dönen Dimitrius Leontarius, durumu İmparatora anlatır.

Mustafa Çelebi, Gelibolu kalesini tahkim ederek donanmaya komutanlar tayin eder. Buradaki işleri yoluna koyduktan sonra Edirne'ye dönerek, daha önce kadesi Çelebi Sultan Mehmed tarafından devlet hazinesine konmuş bulunan servete el koyarak sefahata baslar.

İmparator, Mustafa Çelebi'nin kendisini atlatarak Gelibolu'yu vermemesi üzerine onu terk edip Sultan Murad'la anlaşmak ister. Bu sıralarda Bursa'da bulunan Sultan İkinci Murad, Gelibolu'nun İmparatora teslim edilmediği haberini alınca o da bu fırsattan istifade etmek ister. Bunun için, Bâyezid Pasa'nin ölümünden sonra Vezir-i Azam olan Çandarlızâde İbrahim Pasa'yi elçi olarak İstanbul'a gönderir. Fakat İmparator, Gelibolu ile iki sehzadenin kendisine teslim edilmesinde

ısrar ettiği için bir anlaşmaya varılamaz. Bu durum, Sultan Murad'ın, Mustafa Çelebi tarafından kazanılan basarılarından bir hayli telasa düstüğünü göstermektedir. Gerçekten de Sultan Murad, Yıldırım Bâyezid zamanında Bursa'ya gelen ve kaynakların ifadesine göre bütün Osmanlı padişahlarının kendisine hürmet ettiği, kendisinden daima hayır dua bekledikleri ve kendilerine kılıç kusatan Emir Sultan'dan manevî yardım talebinde bulunur. Verilen bilgiye göre Emir Sultan, Murad ile amcası Mustafa Çelebi (Düzmece Mustafa) arasındaki mücadelede, Sultan Murad tarafını tutup onu tesci' etmiş, aynı hükümdarın 1422 İstanbul muhasarasına beraberinde yüzlerce derviş ile bizzat istihak etmiştir.

Cenevizliler, Osmanlılar'dan önce Foça'daki sap madenlerini işletiyor ve Saruhanogulları'na her sene bir miktar para vererek buradaki kalede ikamet ediyorlardı. Buradan elde edilen saptarı da Avrupa piyasalarına ihraç ediyorlardı. Bölge, Osmanlılar'a geçtiği zaman bu vergiyi Osmanlılar almaya başladılar. Bu Ceneviz kolonisi, doğudaki diğer Ceneviz kolonileri gibi belli bir süre tayin edilen podesta (vali, komiser) veya konsoloslar vasıtasıyla idare ediliyorlardı. Çelebi Sultan Mehmed'in sağlığında Foça'da Jan Adorno adında bir podesta bulunuyordu. Burası on sene müddetle kendisine verilmisti. Adorno, Foça madenlerini işlemek karşılığında senede yirmi bin altın üzerine Çelebi Sultan Mehmed'le anlaşmisti. Çelebi Mehmed'in vefatından sonra ortaya çıkan Mustafa Çelebi hadisesi esnasında, maden işi aksamış ve Jan Adorno yıllık imtiyaz bedelini ödeyememisti.

Adorno, Çelebi Sultan Mehmed'in ölüm haberini alınca bu fırsattan istifade ile borcundan kurtulmak isteyerek Sultan Murad'a mektuplar yazar. Bu mektuplarda o, kendisini kadırgalarla Anadolu'dan Rumeli'ye geçirebileceğini ve kendisine hiç kimsenin yapamadığı hizmeti yapacağını söylemisti. Murad tarafından memnuniyetle karşılanan bu teklif, zamani gelince iyi bir şekilde değerlendirilecektir.

Böylece, Foça'lılarla da anlaşan Sultan Murad'a karşılık Mustafa Çelebi, kazandığı zaferin sarhosluğu içinde kendini zevk ve eğlenceye kaptırmisti. Askerinin hizmetlerine karşılık, onları mükâfatlandırmayı aklına bile getirmiyordu. Hatta öylesine ki sayet Cüneyd, Sultan Murad'ın hazırlıklarını bildirerek kendisini tembelliğinden uyandırmamış olsaydı, aleyhinde silahlandığı genç padişahi da unutacak ve Edirne'de hareketsiz oturup duracaktı. Cüneyd, Mustafa'ya: "**Murad, İmparatorla pazarlık halinde bulunuyor, üstelik Frenklerle de anlaşılıyor. Biz de Edirne'de hiç bir hazırlıkta bulunmadan oturuyoruz. Onlar bu tarafa gelmeden önce biz karşı tarafa geçelim. Her bakımdan düşmanlarımızdan üstünüz. Onlar bu tarafa geçerlerse, bizim için felaket olur.**

" diyerek onu ikaz ediyordu. Cüneyd, bu sözleri ile düşmanları olan Sultan Murad'ın Cenevizlilerle birlikte Avrupa'ya gelmeden önce kendilerinin Asya'ya geçmesini öğütlüyordu. Gerçi O, bu düşünce ve bunun mahsûlü olan hareketleri ile daha çok kendi menfaatlerine hizmet ediyordu. Çünkü sonucundan ümidini kestigi bir tesebbüsün sonlarından, yeni bir hainlikle kurtulmak niyetinde idi.

Mustafa Çelebi, derhal kuvvetlerini toplayarak 20 Ocak 1422'de Gelibolu'ya gelip Lapseki'ye geçer. Sultan Murad'ın müttefiki olan Cenevizlilerin donanması, Mustafa Çelebi'nin geçmesine mani olmak istediye de bunda muvaffak olamaz. Mustafa Çelebi'nin yanında on iki bin atlı ve bes bin yaya vardı. Mustafa Çelebi, burada üç gün kaldıktan sonra Bursa'ya doğru harekete geçer. Bunu haber alan Sultan Murad, Bursa'dan çıkarak Ulubat'a gelir. Ulubat deresi üzerindeki köprüyü keser. Böylece Mustafa'nın ordusunun sol kanadı denize dayanmış, sağ kanadı da Ulubat gölü ve bataklıkları ile kapanmış bulunuyordu.

Sultan Murad'ın maiyetinde Hacı İvaz Paşa ile Timurtas'ın üç oğlu Umur, Ali ve Oruç Beylerle, Cüneyd'in karesi olduğu söylenen Hamza Bey de vardı. İki taraf, Ulubat suyu önünde ve suyun iki kıyısında karşılaşırlar. Bu karşılaşmada hiçbir taraf üstünlük sağlayamaz. Sultan Murad'ın ordusunda Mihaloglu Mehmed Bey de vardı. Bu zat, Musa Çelebi'nin Rumeli'deki saltanati zamanında onun beylerbeyi yani ordu komutanı idi. Bununla beraber el altından Çelebi Mehmed'e taraftar idi. Çelebi Mehmed zamanında akıncı beyliğinde ve divanda bulunmuştu. Seyh Bedreddin Mahittud olayında Tokat kalesinde hapsedilmisti. Murad hükümdar olup, Mustafa Çelebi hadisesi ortaya çıkınca Murad'ın devlet adamları, eski şöhretli Rumeli beylerinden olan Mihaloglu'nun serbest bırakılarak gönlünün alınmasını ve bunun Rumeli akıncı beyleri üzerindeki nüfuzunun büyüklüğünden söz ettiler. Bunun üzerine Mihaloglu Mehmed Bey derhal Tokat'tan alınarak Bursa'ya getirilmiş, oradan da ordu ile Ulubat önüne gelmişti.

Mihaloglu Mehmed Bey, bir gece Ulubat çayının kenarına gelerek Rumeli akıncı beylerini isimleri ile çağırmaya başlar. Bunlar, çay kenarına gelerek ölmüş olduğunu sandıkları Mihaloglu'nun sağ olduğunu anladılar. O, akıncı beylerine padişahlarının oğlunu terk ederek bir düzme hükümdara tabi olduklarından dolayı sitemde bulunur. Bu sitem karşısında onlar, Mihaloglu'nun isteği doğrultusunda hareket edeceklerine söz verirler. Böylece Mihaloglu, Rumeli beylerinden, Murad'ın tarafına geçeceklerine dair söz almış oldu. Bu görüşmeden haberdar olan Mustafa Çelebi, korkmaya başlar.

Bu korku, kalbinde büyük şüphelerin meydana gelmesine sebep olur.

Bu sırada Mustafa, Ulubat çayının kıyısına yaklaşıyor. Murad, savaşa hazırlanmakla beraber, tahta çıkışında kendisine kılıç kusatan **Emir Sultan'ın kendisi için dua etmesini ister**. Emir Sultan da üç gün üst üste dua edip zaferin Murad'a ait olması niyazında bulunur. Bu üç gün içinde Mustafa, sinirlerinin fazlasıyla gerilmesinden dolayı bir burun kanamasına tutulur. Mustafa'nın taraftarları bunu, onun yenileceğine bir işaret sayarlar.

Tam bu esnada **Vezir Hacı İvaz Pasa'dan, Mustafa Çelebi'ye gizli bir mektup gelir.** Hacı İvaz, mektupta kendi sadakatinden bahs ettikten sonra Rumeli beylerinin Murad'la ittifakından ve gününü tayin ettikleri bir baskınla ansizin kendisini yakalayacaklarından inandırıcı bir şekilde söz eder. Bundan başka Timurtas Pasa ogullarından da Cüneyd Bey'e bir mektup gelmişti. Onların bu mektubunda da dostluklar hatırlatılıyor ve Rumeli beylerinin Mustafa Çelebi'yi yakalayıp Sultan Murad'a teslim edeceklerine temas ediliyordu. Sayet kendisi Osmanlıların hâkimiyetini tanıyacak olursa, Aydın ve havalisinin kendisine verileceğinden bahs ediliyordu.

Mustafa Çelebi, Rumeli beylerinin Mihaloglu Mehmed Bey ile görüşmelerinden şüpheye düsmüştü. Hacı İvaz Pasa'dan gelen mektup ise onun bu şüphelerini büsbütün artırmıştı. Bunun üzerine durumu Cüneyd Bey'e açar. Cüneyd Bey, kendisine gelen mektupları da ona gösterir.

"Harp hiledir" kaidesince uygulanan bu plân, kısa zamanda tesirini göstermiş ve Mustafa Çelebi'nin, Cüneyd'den şüphelenerek ona karşı güvensizlik duymasına sebep olmuştur. **Cüneyd ise bu isin sonunu iyi görmediğinden, bir gece Mustafa'nın ordusundaki herkes uyurken, gümüş ve altından en değerli esyasını alarak, silah arkadaşlarından kendisine en çok bağlı olan yetmiş kişi ile oradan çıkıp Aydın yolunu tutar. Kaçaklar, çadırlarında isiklan yanar durumda bıraktıklarından, gidisleri ancak safak vakti anlaşılabildi.**

Bu haber orduda hemen yayıldı. Mustafa'nın askerlerini dehşetli bir korku sardı. Bu korku sadece orduda değil, bizzat Mustafa'nın kendisinde de vardı. O, Cüneyd'in Murad tarafına geçtiğini zannetmişti. Bu esnada Sultan Murad'ın ordusunda borazan ve davulların çalması da ondaki bu düşünceyi kuvvetlendiriyordu.

Aldatılmak suretiyle hiç kimseye güveni kalmayan Mustafa Çelebi, bir an evvel Rumeli tarafına kaçıp kurtulmak istiyordu. Çok az maiyeti ile Lapseki'ye doğru yola koyuldu. Bunun kaçmasından sonra Ulubat nehri üzerine kurulan köprüden karşıya geçen Rumeli beyleri ve akıncı tıvılları (tımarrlı akıncılar) gelip Sultan Murad'a bas eğıdiler.

Mustafa Çelebi kaçarken Biga çayı önüne gelerek mevsim şartları gereği nehrin tasikini olmasından dolayı Biga kedisinin yardımıyla ve bir hayli altın karşılığında geçidi bulup karşı tarafa geçmeye muvaffak olur. Sahile inen Mustafa Çelebi, orada bulunan gemilere binerek Gelibolu tarafına hareket eder. Giderken takip edilmemesi için Anadolu sahilinde ne kadar nakil vasıtaları varsa hepsine el koyar. Gelibolu limanını da tahkim eden Mustafa Çelebi, Gelibolu'daki vasıtaların Anadolu sahiline geçmemeleri için onları da karaya çektirmek suretiyle kendi konumunu emniyet altına alıp sahillere muhafızlar tayin eder.

Böylece, harp etmeksizin savaş alanına muzafferâne bir şekilde sahip olan Sultan Murad'ın adamları, kendisine hiç tereddüd göstermeden ve sicagi sicagina Mustafa Çelebi'nin takip edilip bu işin bitirilmesini teklif ederler. Ama Anadolu sahilinden, karşı sahile geçmek üzere onlara yardımcı olacak bir vâsita da yoktu. Fakat Sultan Murad, daha önce anlastığı Foça Ceneviz Beyi Adorno'ya vaziyeti bildirerek derhal harp gemilerini göndermesini ister. Adorno, hazır durumda beklemekte olan yedi kadirga ile boğazi geçip Lapseki'ye gelir. Sultan Murad, bes yüz kadar maiyeti ile kadirgaların en büyüğüne biner. Diğer kadirgalarda da Türk ve Frenk askerleri bulunuyordu. Gemilerle denizin ortasına gelindiğinde Adorno, Sultan Murad'ın önünde diz çökerek, sap madenleri sebebiyle Osmanlı hazinesine olan borcunun bağışlanmasını rica eder. Yirmi yedi bin Bizans altını tutan bu borç, Sultan Murad tarafından aff edilerek Adorno'nun eline bir belge verilir. Gelibolu sahilinde bulunan Mustafa Çelebi, Ceneviz gemilerinin yaklaştığını görünce Adorno'ya bir adam göndererek Murad'ı karaya çıkarmamasını, buna karşılık kendisine elli bin altın vermeyi teklif ettiyse de bu teklif red olunur.

Karaya çıkmaya muvaffak olan Sultan Murad'ın ordusu ile Mustafa Çelebi'nin ordusu arasında meydana gelen muharebede Mustafa'nın kuvvetleri mağlup olarak kaçarlar. Gelibolu kalesi, Sultan Murad'a teslim olur. Harp meydanından sür'atle kaçan Mustafa Çelebi, nihayet Edirne'ye ulaşır. Sarayda bulunan hazineyi alarak Eflâk tarafına doğru kaçmaya başlar. Üç gün kadar Gelibolu'da kalan Murad, kaleyi teslim aldıktan sonra sür'atle ve büyük bir ordu ile yoluna devam edip Edirne'ye girer.

Murad, Mustafa'yı takip etmek üzere seçme kuvvetler gönderir. Mustafa Çelebi, Sultan Murad kuvvetleri tarafından sür'atle takip edilir. Bu kuvvetler, kendisini Edirne'nin kuzeyinde ve Tunca nehrinin kenarındaki Kızılgaç Yenicesi'nde yakalayıp Edirne'ye getirirler. 825 (1422) yılında Edirne'de asılarak öldürülen Mustafa Çelebi'nin Rumeli'deki hükümdarlığı, takriben bir buçuk yıl kadardır.